N°. 108. 1831

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag den 1 Junij.

NEDERLANDEN.

Breda, den 31sten Mei.

Heden nacht is, naar Brussel gaande, de engelsche courrier hier weder gepasseerd, die onlangs van daar uit 's Hage was terugkeerende; daarentegen zijn onderscheiden andere courriers, uit België naar 's Hage bestemd, insgelijks dezen nacht hier doorgereisd.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is, behalve het uitbrengen van eenige rapporten of petitien, niets belangrijks voorgevallen, dan dat de centrale afdeeling haar algemeen verslag heeft uitgebragt over het ontwerp van wet, houdende het tarief op de regten van in- uit- en doorvoer. Donderdag zal dat ontwerp in deliberatie worden gebragt.

— Z. M. heeft, bij besluit van den 11den dezer, den kapitein, de maréchaussée binnen deze provincie kommanderende, met behoud van zijn kommando, den rang van majoor toegekend.

— Op den 27sten dezer heeft er, in het dorp Vaghel brand gewoed in het huis van den bouwman *P. van de Laarschot*, welke al spoedig tot het belendende huis, waarin negen huisgezinnen woonden oversloeg. De schade zoo aan de gebouwen als aan meubelen is vrij aanmerkelijk, aangezien beide huizen tot asch verbrand zijn; dezelve is nog niet opgenomen, maar moet aanmerkelijk zijn. Beide huizen waren wel is waar voor brandschade verzekerd, maar 8 huisgezinnen zijn door de ramp geheel van woning beroofd.

— De engelsche *Courier* van den 25sten dezer, en volgens dezelve de belgische papieren van den 30sten, maken thans het twee-en-twintigste protocol publiek, zoo als wij hetzelve in ons nommer van maandag den 23sten dezer hebben medegedeeld en ten gevolge waarvan lord *Ponsonby*, naar luid zijner, uit dat protocol getrokken en daarbij gevoegde, instructien, welke wij tevens met gezegd protocol onder de oogen gehad hebben, de hieronder staande mededeeling aan den heer *Lebeau* gedaan heeft.

— De berigten uit Polen komen voornamelijk neer op het in ons vorig nommer reeds medegedeelde; zij zijn slechts eenigzins uitgebreider, komen grootendeels van de russische zijde en luiden allen voordeelig voor de Russen.

De Warschausche bladen hangen een zeker zeer overdreven tafereel van den staat van zaken in Litthauen op. Volgens deze bladen zou Wilna, door een 50,000 man sterk leger der opstandelingen, veroverd en een ijsselijk bloedbad in die stad aangerigt zijn. Ook in Volhynie zou een bedenkelijke opstand zijn uitgebarsten.

— De engelsche berigten van den 29sten zijn onbelangrijk. Lord *Grey*, eerste minister des konings, zou tot ridder der orde van den Kouseband benoemd zijn.

's Gravenhage, den 30sten Mei.

Naar men verneemt, hebben de afdeelingen der Tweede kamer, na het bekomen van de antwoorden der regering omtrent de begrootingswetten, dezelve op nieuw onderzocht en meerendeels blijven volharden in de vroegere door hen gemaakte bedenkingen. Er is ook voorgesteld geworden, en het is niet onmogelijk dat daaraan wordt voldaan, om de regering een crediet voor dit jaar toe te staan, hetwelk nader zoude worden verrekend.

BELGIE.

Brussel den 29sten Mei.

Honderd-zestiende zitting van het nationaal congres, gehouden den 28sten Mei 1831.

Op aanvraag van eenige leden zegt de president, dat hij de afwezenden en bijzonder den heer *de Meulenaere* zal doen aanschrijven.

Daar schijnt een gevoel van ongerustheid in de vergadering te heerschen; alle blikken zijn naar den gang ter linkerzijde gekeerd, waaruit de ministers gewoon zijn te komen.

De heer *Lebeau*, minister van buitenlandsche zaken, en *Devaux*, minister van staat, treden binnen. De president kondigt aan, dat de heer *Lebeau* het woord heeft, om de officiële mededeeling te doen, welke gisteren aangekondigd is. Deze beklimt de tribune. Hij schijnt neergeslagen en leest het volgende stuk met eene zoo zachte stem, dat, van de tribune en uit de zaal, een gelijktijdig geroep van *luider! luider!* opgaat. Zonder van zijne onsteltenis bekomen te zijn, leest hij echter nu luider. Onderscheiden zinsneden worden met ondubbelzinnige blijken van verontwaardiging, anderen met eene diepe verachting aangehoord.

Mijnheer! *Brussel den 27sten Mei 1831.*

Ik ben gisteren avond alhier aangekomen en wil niet, zelfs met te wagen van het minder goed te doen, niet verwijlen met u eenige denkbeelden over den staat uwer zaken mede te deelen, voor zoo verre de Londonsche conferentie er belang bij heeft. Ik vertrouw derhalve op uwe inschikkelijkheid, welke, zoo als ik hoop, de onvolmaaktheden zal vergeven van eenen, in allerijl geschreevenen brief.

De conferentie, vindt de grenzen van Holland door traktaten bepaald, en traktaten vormen, in geval van grenscheidingen, de wet der volken. De conferentie kan deze wet niet verkrachten; zij kan dienvolgens niet toestemmen, dat België zich zelven het regt aanmatigt, om de grenzen van eenen anderen staat te bepalen; maar de conferentie is echter genegen, voor zoo verre zij de magt daartoe zal hebben, zonder de grondbeginselen der europesche staatkunde te verkrachten, om zaken te verhelpen, welke tegen het belang van België zouden kunnen strijden en tevens de belangen van naburige volken niet zouden kunnen krenken. Met dit oogmerk handelende, verlangt de conferentie, dat België zich in den gewonen kring der europeaansche staten plaatst, de gemeene verpligting der traktaten erkenende, aandeel aan de bezwaren en voordeelen der onder de natien aangenomen staatkunde nemende en zich zoodanig constitueerende, dat hetzelve het regt heeft, om van alle andere staten te vorderen, erkend en als mede-genoot behandeld te worden. Indien België toestemt, om zich in dien toestand te plaatsen, dan zal de conferentie, door eene veel vermogende bemiddeling, hetzelve bijstaan, om, bij een traktaat en tegen eene billijke schadeloosstelling, het groot-hertogdom Luxemburg te verwerven en zal, door zeker gaande middelen, iederen militairen aanval van wege het duitsche bondgenootschap, gedurende de onderhandelingen voorkomen.

Hier staat op te merken, dat België, door deze wijze van handelen, vreedzaam en voor altoos, dat grondgebied zal behouden, terwijl het, in alle gevalle, ten minsten onzeker is of het zulks door oorlog wel zou bekomen; en dan zullen ook den inwoners van het hertogdom rampen bespaard worden, die hen treffen, welker land het tooneel van vijandelijkheden wordt.

De conferentie is met een gevoel van goeden wil voor België bezield; haar voorname doel is de tegenwoordige en toekomende vrede, gegrond op de veiligheid en onafhankelijkheid dezes lands en op eene definitieve schikking van alle deszelfs belangen.

De conferentie zou derhalve met genoegen zien, dat het congres eenen souverein koos, om het even welken, de keuze waarvan de regten der andere gouvernementen niet zou krenken, en zal, met bijzonder genoegen, den vorst erkennen, op welken de Belgen de oogen schijnen geslagen hebben, mits het congres hem verordene, dat hij zich zelven in den gemeenen kring der gouvernementen plaatst.

Volgens welk redelijk beginsel zouden de Belgen zich in eenen toestand, verschillende van dien der andere volken, willen plaatsen? Waarom zouden zij bij uitsluiting het voorregt begeren, om de wet aan alle andere volken voor te schrijven over kwestien van betwist grondgebied, en zich onttrekken aan de verpligting, om den algemeenen regel, de onderhandelingen en de traktaten na te leven, eensklaps tot geweld en oorlog willende overgaan, om zich te verzekeren van hetgeen zij als hunne regten beschouwen? Is België dan magtig genoeg, om de vijf groote militaire mogendheden van Europa tot het volvoeren van deszelfs begeerten te dwingen? Denken dan sommige lieden, dat de volken van Europa tot tegenstand tegen hunne respective gouvernementen aangezet moeten worden, ten einde de Belgen in staat te stellen, om het gezag der traktaten te vernietigen, het eenig grondbeginsel, dat de volken van eenen altoosdurenden oorlog kan verlossen? Daar kan geene zwaardere en geene gevaarlijker dwaling zijn dan deze van denken.

De groote mogendheden kennen hunne tegenwoordige wezenlijke belangen al te wel, dan dat zij onderling over de zaak van België, dat is te zeggen, om te weten of de traktaten heilig weten moeten of niet, zouden twisten.

Zij zullen integendeel eenstemmig handelen en zullen de goedkeuring en de medewerking der volken vóór zich hebben.

Men hitst België aan, om toevlugt tot de wapenen te nemen, en waarom? Om Luxemburg te behouden, hetgeen het in vrede en veiligheid kan bezitten voor het duizendste gedeelte van den prijs, dien eene poging, om dat land door kracht van wapenen te houden, zou kosten. Is het niet alleronvoorzigtigst, zelfs in die hoop te aarzelen.

België wil Maastricht, den linker-oever der Schelde veroveren en Holland eenige andere gedeelten van deszelfs oude bezittingen ontrukken. Maar kan iemand thans, nu de staatkunde van Europa zelfs voor de minst ingelichte menschen bijkbaar geworden is, er nog aan twijfelen, of België eene dezer dingen door geweld van wapenen zou kunnen bekomen, ten ware het den Belgen gelukken

mogt, de legers van Frankrijk, Pruissen, Oostenrijk en Engeland te overwinnen? Geen duim Hollandsche grond zal aan België gelaten worden, ten ware het Europa overwon, zonder te spreken van hetgeen het van zijn' eigen grond zou kunnen verliezen, indien het zelf in eenen dergelijken strijd kwaamte bezwijken.

Aan staatsmannen, die het noodlot der volken besturen, staat het, de kansen van voor- of nadeel te berekenen; aan hen is het, om hunne medeburgers te doen zien, of het beter is te beproeven, om hunne oogmerken te slagen door middelen van geweld, of door de eenvoudige, onbeleedigende en veel krachtiger middelen, welke te onderhandelingen opleveren, onder eenen vorst, die insgelijks de vriend van alle mogendheden van Europa is en bij het vestigen van welks magt en veiligheid allen belang hebben.

De aarzeling, die prins *Leopold* betoond heeft in te antwoorden, welke hij aan de afgevaardigden heeft gegeven, die zijne benoeming, betrekkelijk de souvereiniteit van België, kwamen polsen, toont genoegzaam den belangeloozen aard der grondbeginselen van Z. K. H. en bewijst, dat hij geene hem aangeboden kroon zou willen aanvaarden, indien hij dezelve niet met eer voor België en voor zich zelven dragen kon. Intusschen is de prins tegenwoordig, tot zijn volle genoegen, overtuigd, dat hij genoegzamen grond heeft, om, met vertrouwen, de billijke en spoedige uitvoering te verwachten der middelen, door welke de conferentie tot eene voldoende schikking der zaken van Luxemburg zal medewerken, en de prins is geneigd, om, als souverein, de verdere afdoening dezer zaak op zich te nemen.

Kan er een beter bewijs gegeven worden voor de verandering, welke onlangs in de denkwijs en in de besluiten der conferentie heeft plaats gehad? Eene week geleden, beschouwde de conferentie het behouden van het groot-hertogdom voor het huis van Nassau, zoo niet als noodzakelijk, ten minste als bijzonder wenschelijk en thans is zij geneigd tot eene bemiddeling met het erkende inzigt, om dat groot-hertogdom voor den Souverein van België te bekomen.

De eer van België bestaat in Luxemburg te bekomen en niet in te strijden, om hetzelve te verwerven, en, door dien strijd, den ondergang van België te bewerken.

De conferentie wil zich met de regten, de onafhankelijkheid van België, of deszelfs inwendige organisatie niet bemoeijen, maar wil de regten der andere staten tegen allen aanval, onder welk voorwendsel ook, handhaven. Daar zal geen nieuw wetboek van verovering, door iemand der Mogendheden voor zich zelven gemaakt, meer in de wereld komen. De conferentie zal de beschermster der wetten en der vrijheid zijn tegen allen en een' iegelijk, welke iedere andere wet dan die van hunnen wil en goedvinden mogten miskennen. De Belgen kunnen geenszins het handhaven van het regt der sterkte als eene wijze staatkunde beschouwen en als oppermagtig en volstrekt erkennen, zonder gevaar te loopen van deze leer tegen zich zelven te zien keeren.

Wat vraagt men van België, op dat het zich in eenen rustigen en veiligen toestand zou bevinden? Al, wat men van hetzelve vergt is, om zich in zoo verre onderworpen te betoonen aan dezelfde politieke pligten, waaraan de groote monarchien zich onderwerpen; kan hetgeen Frankrijk, Oostenrijk, Engeland, enz., enz., regtmatig en vereerend voor zich zelven vinden, de eer der Belgen kwetsen?

Ik stel vertrouwen in de redelijkheid van het belgisch gouvernement en van de Belgen. Ik vleije mij, dat zij de zaak met bedaardheid zullen overwegen, de groote kwestie, welke zich voor hen oppert, met wijsheid zullen beslissen en zich niet, onvoorzigtiglijk, in zwarigheden zullen storten, die zij zich zonder eenige noodzakelijkheid zouden scheppen en die zelfs vernietiging van den belgischen naam zouden ten gevolge hebben.

Wat de schuld aanbelangt, zoo kan ik u de verzekering herhalen, dat de conferentie nooit anders bedoeld heeft dan voorstellen deswegens te doen.

Geloof mij steeds te zijn, Mijnheer,

Uw Onderdanige,

(Get.) PONSONBY.

Aan den heer Lebeau.

De heer *Lebeau* verlaat de tribune zonder een woord bij het door hem gelezene te voegen, zelfs zonder te zeggen, door wien het gelezen stuk geteekend is.

In de vergadering heerscht eene stomme verbaasdheid.

De president vroeg, of men nu, volgens het besluit van gisteren, over de voorstellen der centrale afdeeling (*zie ons vorig nommer*) zou gaan deliberéren of eenen anderen dag daartoe benalen.

De heer *Claes* (van Leuven) was van oordeel, dat men de leden wel 24 uren tijd mogt laten, om den brief, die daar even gelezen was, te overpeinzen; die onzer, zeide hij, welke zoo veel drift, om den prins *van Saksen Coburg* te verkiezen, hebben aan den dag gelegd moeten, dezen tijd hoog noodig hebben, om dit diplomatiek stuk te bestuderen.

Dit voorstel van den heer *Claes* van alle kanten geappuijeerd geworden zijnde, besloot de vergadering het stuk te doen drukken, nog denzelfden avond te distribueren en de verdere discussien over een en ander, aangezien den invallenden zondag, tot maandag uit te stellen.

De heer *Raikem* bragt nu, namens de centrale afdeeling, rapport uit over de nieuwe redactie van het decreet betrekkelijk de nationale belooningen, hetwelk in deliberatie gebragt en thans met 55 tegen 9 stemmen aangenomen werd.

De heeren *Nothomb*, *H. de Brouckere* en *Vilain XIIII* deden nog, zoo reeds daags te voren door hen op het bureau gedeponeerd voorstel, wegens de [illegible] provincien Limburg en Luxemburg, welke de aanstaande koning, op straffe van nietig-verklaring zijner benoeming, niet zou mogen afstaan.

Na eenige deliberatien over dit voorstel, scheidde de vergadering.

— De heer *de Brouckere*, minister van financien, heeft zijne demissie genomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 26sten Mei.

Het ten toon spreiden van den republikeinschen geest te Parijs maakt eenen levendigen indruk in de provincien. Verscheiden grondeigenaars, welke vreezen, dat de zegepraal der revolutionaire partij hen zal blootstellen om hunne woningen geplunderd te zien, nemen maatregelen, om voor hunne eigene verdediging te zorgen, door zich in een zelfde gevoelen van behoud hunner eigendommen en personen te vereenigen. Een groot aantal hunner bevlijtigen zich, om eene nationale garde te paard te vormen. Deze gelegenheid, om elkander in dezen geest van algemeene orde en verdediging te zien en te zamen te overleggen, is een uitmuntend middel, om niet verrascht te worden, indien eenmaal de diligence de parijsche republiek naar de provincien zou willen overbrengen, gelijk zij er de revolutie overgebragt heeft.

— De alhier, sedert twee dagen, aangekomen berigten melden niets wegens de voorgewende ontwerpen van Oostenrijk opzigtelijk het Navarresche (een gedeelte van Piemont) en den weg over den Simplon; de metalliseken zijn integendeel hooger afgekomen. De bewegingen van troepen, door den toestand van Piemont, sedert de komst ten troon van *Karel Albert* veroorzaakt, schijnen aanleiding te hebben gegeven tot de geruchten, welke sedert eenige dagen in omloop zijn.

OOSTENRIJK.

WEENEN, den 21sten Mei.

Volgens bij ons, bij buitengewone gelegenheid, uit Belgrado aangekomen tijdingen van den 16den, waren de insurgenten, die den grootvizier binnen Monaster meenden in te sluiten, en hem zoo zeer in de engte zouden gebragt hebben, dat te Belgrado reeds het gerucht liep, dat hij gekapituleerd had, op den 21sten der vorige maand, bij Perlipe volkomen door den vizier geslagen. Hij had zijne overwinning vervolgd, had de insurgenten, onder aanvoering van den pacha van Scutari, in persoon, eenige dagen later, aangetast en hen zulk eene gevoelige nederlaag toegebragt, dat men dezen voor de Porte zoo vreesselijken opstand als volkomen gedempt mag beschouwen. De pacha van Scutari zelf was het ter naauwernood ontkomen, en zoekt zich, voor Pristina, in Bosnie te werpen. Men had ten zelfden tijd te Belgrado het berigt ontvangen, dat *Kartalizizade-Ali* bey, op het bekomen van het onverwacht berigt van dezen tegenspoed, ijlings Sophia verlaten had, alwaar *Izzet-Mehmed*, pacha van Philippopolis, terstond binnen gerukt was en namens den sultan weder in bezit genomen had.

— De jongste berigten uit Lemberg over de verspreiding der *cholera morbus* in Gallicie, luiden zeer onrustbarend. Dezelve is van Tarnopol naar de Iloczower-, Strijer- en Brzezauer-kreitsen overgeslagen en heeft zich 12 uren in den omtrek van Lemberg verspreid. De regering heeft de krachtdadigste maatregelen genomen om de verdere verbreiding der ziekte tegen te gaan.

* * Er is verloren, in of bij het Ginneken, eene zwart lederen * TASCH, waarin onderscheidene papieren voor den vinder van geene waarde. Die dezelve terug brengt of aanwijzing van het gevondene doet, zal eene billijke beloning werden gegeven. Adres bij den Welld. Heer Burgemeester in het Ginneken, of bij de Uitgevers dezer.

* * H. HOFFMEISTER van *Breda*, heeft de eer de * liefhebbers van PIJPEN te berigten, dat hij hier is aangekomen met een fraai assortiment van DUITSCHE PIJPEN. Hij is uitgepakt, voor vier dagen, in de Karrestraat, letter B. No. 18.

* * Men presenteert te Huur of te Koop om dadelijk te kunnen aanvaarden, een niet te groote BUITEN-PLAATS, genaamd *Mon Bijou*, zeer aangenaam gelegen even buiten de stad Gouda, provincie Zuid Holland, zeer geschikt tot Zomer- en Winter-Verblijf, hetwelk als zoodanig bijna 30 Jaren is bewoond geworden, waarin zijn 4 BEHANGEN KAMERS, Klein KAMERTJE, KEUKEN met POMP, FOURNUIS en ZOLDER met beschoten Dak, voorts vele GEMAKKEN, alles geschikt tot een logeabel Huis; hebbende een riant uitzigt over den Straatweg naar Rotterdam en de rivier den IJssel; aan de andere zijde over den tuin, welke fraai is aangelegd en beplant met vele VRUCHTBOOMEN. Hier iemand op reflecterende, adressere zich met franco brieven onder letter E. V. of in persoon bij den Boekverkooper J. VAN BENTUM, te Gouda.

Te BREDA bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.